

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
ВАРЧІ 7-4125
УНСоюз: ВАРЧІ 7-5337

Христос Воскрес із мертвих

СВІТЛА РАДІСТЬ ВОСКРЕСІННЯ

З ВЕЛИКОДНЬОГО АРХІПАСТІРСЬКОГО ПОСЛАННЯ
АРХІЄПІСКОПА ГРИГОРІЯ ЗВЕРХНИКА
УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ НА ЧУЖИНІ

Спаситель Христос декілька разів говорив своїм ученикам: „Оце ми йдемо в Єрусалим, і Син Чоловічий буде виданий первосвященникам та письменникам, і осудять його на смерть, і видадуть його поганам, щоб насміхалися, та били, та розп'яли, а третього ж дня „Він воскресне“ (Матф. 16,21; 17,22; 20,18-19). Та навіть гордим фарисеєм сказав: „Син Чоловічий буде в серці землі три дні й три ночі“ (Матф. 12,40). Перед стражданнями своїми окремо підкреслює ученикам Своім, кажучи: „Істинно, істинно кажу вам, що ви будете плакати та ридати, а (лукавий) світ радітиме... але я знов побачу вас, і звеселиться серце ваше, і радість ваших ніхто не відбере від вас“ (Матф. 16,20-22).

Ця радість для віруючої людності існує й донині. Радімо й святкуємо день Воскресіння Христового тому, що воно є підтвердження загального нашого воскресіння з мертвих, початок нового життя, яке не буде подібне на сучасне життя з тілесною смертю, бо, як каже Апостол, „Христос устав з мертвих, первістком між мертвими“ (1 Кор. 15,20-26). Отже, радість Воскресіння

— це радість перемоги над смертю, перемоги над адом. „Хто слово Мос слухав“, каже Христос, „і вірує Посланню Мене — має життя вічне... і Я воскресну його в останній день... бо Я є хліб життя, що з неба зійшов... і хто не їсть тіла Сина Чоловічого, той не має життя в собі. Хто їсть Мое тіло і п'є Мою кров, — має життя вічне, і Я воскресну його в останній день“ (Іоан. 6,51-66).

В тому й полягає ця світла радість Воскресіння, що Воскреслий Христос пережив нас, від смерті до життя й від землі до неба, через те й радісно співасмо „пісню перемоги“. А як же не радіти, коли Христос ясно сказав: „Я воскресіння і життя, хто вірує в Мене, коли й умре, — житиме“ (Іоан. 11,25). Через те то й Свята Церква співає: „Небеса нехай славно веселяться, земля нехай радіє, нехай святкує весь світ — видимий і невидимий, бо воскрес Христос, радість вічна“. Та й сам Христос, коли воскрес і зустрів живих мироносиць, то сказав їм: „РАДУЙТЕСЯ!“ (Матф. 28,9), бо це є дійсно „радість над радощами і свято над святами“ та „безмежна добросердечність“ Христа.

† Архiepіскоп ГРИГОРІЙ Чикаго місяця квітня 26-го дня, р. Б. 1970-го.

Василь ЩУРАТ

НА ВЕЛИКДЕНЬ

Злинуть воскресні пісні,
Сядуть на наші поля;
Вже у весняному сні
Чує їх рідна земля.

З гір їх несе вже струмок,
Шум їх вітає в галях;
Дай їм крилець ластівки,
Весно, дай соняшник шлях!

Буде Великдень у нас,
Празник — без горя і сльоз;
Руку подасть нам наш Спас,
Волю нам дасть нам Христос.

Звідки б не вийшов наш ворог,
Зломить його наш опір;
Вгору піднятий наш стяг
Висуне вогнем нових зір.

Жах добереться до варт
Наших одвічних тюрем;
Дасться нам сила і гарт.
Ми своє життя зберем.

Чуйте, браття, вже дзвін,
Дзвін Великодніх пісень?
В гурт один кличе нас він,
День Воскресіння — наш день!

МИ ВІРИМО В СИЛУ ВОСКРЕСІННЯ

З ПАСХАЛЬНОГО ПОСЛАННЯ ЄПІСКОПА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ ЄПІСКОПА
АНДРЕЯ КУЩАКА

Ми віримо, що людське життя має своє значення і свою ціль. Воно дане нам не тільки для земського існування, подвигів і історії. Є певні докази, опірі на досвідах, які дають нам натяк на вічність. Цей натяк на вічне життя людини має свою найбільшу основу в науці Христа, а особливо діалог і скріплює його в цілому нашому світі, як весняне сонце ділає на зеренці насіння, постійні в землі...

Ми віримо в силу Воскресіння Господнього, як це висловив Павло (Тим. 3:10): „Щоб я знав Його і силу Його Воскресіння“, в побідоносну силу добра над злом, яка не тільки є поміччю у наших змаганнях до

кращого дня, але через Христа вселюється в наше істото та розширяє і скріплює всі ті маленькі і нерозвинені сили в людях. Тому то й тоді, всі здібності наші до життя... дивно розростаються в нас, а відвага, терпеливість, зрівноваження і стійкість стають нашими прикметами, від яких залежить наш ріст перед Господом, Церквою, Народом і своїм родом.

Ведені силою Воскресіння висловимо подяку Сотворителю за те, що дав нам побіду через Ісуса Христа, та нехай наша радість, віра і надія увійде в радість всього Християнського світу і допоможе прославляти Воскреслого Христа.

† Єп. Андрей

Президент насує відкладення військової служби для батьків і студентів

Вашингтон. — Президент Ніхон 23-го квітня в окремому зверненні до Конгресу ввів великі зміни в закон про військову службу. Він повідомив Конгрес, що окремих зарадженням касує відкладення військової служби для тих рекрутів, які є батьками. Він теж повідомив Конгрес, що плякує скасувати відкладення військової служби для студентів, коли Конгрес дасть йому потрібні до цього повноваження. Президент зобов'язується скасувати обов'язкову військову службу та ввести добровільну службу в збройних силах ЗСА. Зарадженням Президент вводить такі зміни в покликання до військової служби: 1. Касує відкладення військової служби для деяких фахівців. Але фахівці, які вже користуються із відкладення, або які внесли прохання в цій справі, можуть мати відкладення військової служби. 2. Касує відкладення

для батьків із такими самими викликами, як в першому пункті. Тут місцевий уряд рекрутційної служби може углядати надзвичайні випадки і відкласти батьків військової служби. Президент запропонував Конгресу закон, який набуде чинності з 1-го вересня, коли війна матимуть армію добровільців. Окрема Комісія пропонувала Президенту збільшити платні для воїнів на 60 відсотків, що було б в 1971-му році заохотило до того, щоб воїни вибирали собі військовий фах за життєву кар'єру. Президент запропонував платні для воїнів на 6 відсотків, в 1971-му році плянує збільшити на 20 відсотків, а в 1972-му році просить про збільшення суми на платні на 2 більйони доларів. Це мало б бути ступінею зближення до армії добровільців, які з військової служби зробили б собі фах.

НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ, НАБИРАЙТЕ СИЛ...

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО
ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА І
КАРДИНАЛА КИР ІОСИФА

„Держайте, бо я побідив світ“ (Іо. 16,33). Ось цим ободруючим заповітом Христос вдихнув в усіх Апостолів, учеників і вірних на всі віки нову силу і вказав їм напрям, щоб досягнути свою головну ціль. Перед Христом стелився кривавий шлях від Голгофи до Голгофи, завершений найжорстокішою і найганебнішою смертю, та все таки із славним і радісним кінцем найвеличчішої перемоги: Бо він воскрес із мертвих, і цим пресвітло завершив своє туземне життя.

Водночас, ця перемога Христа є і безсумнівним запевненням нашої остаточної перемоги на тернистому життєвому шляху. Христос не усунув тернів, і христів для людей на землі, але за їх несення і перенесення святою прирік славний кінець і високу нагороду. Життєвий шлях кожної людини від дитинства до пізньої старості не вистелений цвітами, але колочками! Не поминайте їх Господь нашої Церкви і нашому Народові впродовж цілої історії, а зокрема в останньому столітті. Саме в цей Великий Піст з 11 на 12 квітня, напередодні Страсної Седмиці, припадає 25-ліття ув'язнення нашої української католицької Ієрархії на Україні і започаткування безпощадного нищення нашої Церкви. Тернистий шлях з переважним хрестом простелився перед нашою Церквою і Народом! Тисячі священників, монахів і монахинь та вірних християн — синів і дочок нашого Народу, ісповідників і ісповідниць понесли мученицьку смерть, наповнили тюрми, пішли на вигнання і коротало свій ісповідницький вік, заливало кров'ю і стелю костьми свою дорогу. Рушині і потягнулися дожезний похід страждального народу до наших днів з своїми архієреями і духовенством на чолі:

1. З Службою Божим м'єтр. Кир Андреем.
2. Єп. Григорієм Хомишиним, єп. Станіславським.
3. Єп. Іосафатом Коціловським, єп. Іосифом Перемиським.
4. Єп. Теодором Ромжею, єп. Іосифом Мукачівським.
5. Єп. Никитою Будкою, єп. Іосифом — помічником Львівським.
6. Єп. Григорієм Лакотом, єп. Іосифом — помічником Перемишльським.
7. Єп. Іваном Латишевським, єп. Іосифом — помічником Станіславським.
8. Єп. Іосифом Чарнецьким, єп. Іосифом — адміністратором Холмським, Підляшським і Волинським.
9. Єп. Павлом Гойдичем, єп. Іосифом — Прілуцьким.
10. Єп. Петром Вергуном, Апостольським Візитатором України в Німеччині.

Скільки горя і страждань, але і скільки неустрашимости та героїчних подвигів довершив наш Народ, задіялений в Розп'ятого Христа. Та над тим могутнім походом, повним співчуття і подиву, лунають масетатичні слова Христа: „Бодіться, бо я побідив світ!“ Не тратьте надії, набирайте сил, бо після недовгих тернів і хресної смерті, я воскрес з мертвих раз назавжди. Як вітра і радість огорнула тоді всіх вірних, прибитих, розчарованих та заведених у своїх надіях, коли в Єрусалимі рознеслася вістка, що Христос воскрес. І нині нам також обіцяна певна перемога, славний кінець і тріумф! Терпіння недовгі, — але нагорода і радість вічні!

Нехай і цей нинішній пресвітлий празник Христового Воскресіння піднесе Вас усіх на дусі, додасть відваги і сили та скріпить віру у нашої Церкви, бо поміч всемогутча і перемога певна. І тому нехай нині радість розпознати зоболілі і захмарені лиця кожного українця, нехай злучить доходи, з гіркістю і переможною пісню на устах: Христос Воскрес!

Верховний Архiepіскоп і Кардинал
† СМ. ІОСИФ

Студенти відбули 24-годинну демонстрацію проти лєнінського „гуманізму“ в ОН

Нью-Йорк (3. С.) — Понад два десятки студентів, членів Української Студентської Громади в Нью-Йорку, Н. Дж., відбули тут 28-годинну безперервну демонстрацію перед будинком Організації Об'єднаних Націй на знак протесту проти святкування століття народної Лєніна. Демонстранти, число яких включало три молоді студентки, розпочали протестативну акцію в середу, 22 квітня о год. 6-й вечору і закінчили її о год. 10-й вечору в четвер, 23-го квітня. В середу і в четвер вечором число демонстрантів, майже виключно молоді з околиць метрополітаної Нью-Йорку, збільшилося до двох сотень з приїздом двох автобусів і автомобілів, заповнених студентами, що саме весілля покинули навчання в школах. В середу вечір демонстранти, роздаючи листівки в англійській мові та показуючи численні анти-лєнінські й анти-комуністичні транспаранти, пройшли походом під совєтську місію при Лєксінгтон Евеню та 67-й вулиці і там продовжували демонстрацію саме в час, коли до будинку місії з'їздили запрошені гості на прийняття з нагоди відміни 100-річчя Лєніна. Репортери ньюйоркських радіо і телевізійних станцій слідували за демонстрантами, які заховувалися спокійно, та опісля передали звіт про радіо і телевізії. Після закінчення демонстрації під будинком місії, студенти перейшли під будинок ООН і там 21 хвилин, не знаходячи на змучення і холод, перебули до 10-ї год. вечору в четвер. Ініціаторами демонстрації були Юрко Чирівський і Михайло Козюпа, а з ними відбули протест „вільно“ Аня Корняк, Олена Тило, Леся Вовк, Нестор Голинський, Левко Чирівський, Юрко Величковський, Богдан Дзіман, Петро Олешук, Олег Патковський, Юрко Богданський, Ігор Корняк, Петро Процюк, Аскольд Лозинський, Богдан Футала, Роман Семенюк, Осип Корняк (Закінчення на стор. 3-й)

ХРИСТОС ВОСКРЕС ДЛЯ НАШОГО ОПРАВДАННЯ!

З ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСЛАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ
УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛІСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ
В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

... Віримо в Того, Хто воскрес із мертвих Ісуса, Господа нашого, що був виданий за наші гріхи, і воскрес для оправдання нашого“.

(Римл. 4:24-25)

Христова смерть на хресті говорить нам про Божу любов, а Його воскресіння про Божу силу. Діло спасіння людського роду починається смертю Ісуса Христа, а продовжується Його воскресінням. До тих, що полюбили і ввірували в Господа та радіють Його побіді над смертю, Христос говорить, щоб вони не тільки ввірували, але й словом та ділом ширили між людьми науку Його Євангелія та були будівничими Царства Божого. Він наказав: „Тож ідіть, і зробіть усі народи за учнів Моїх“.

(Матв. 28:19-20)

Для нас, християн, що прийняли х р и стиянський світогляд, найвищою ціллю є духовна звершеність; повна побіда духа над тілом, осягнення ласки Божої та повне дитинство Боже.

Знаємо, що п р а ктичне п п р истосування природи п п р иносить користі для людей та нові здобутки для культури. Однак є ще важливіша сила нашого духовного життя, якою джерелом є Всемогутній Бог. Є люди, навіть високо вчені, які ч а с т о ігнорують цю силу, а цим і науку Христа. Таким садукеєм Ісус сказав: „Помиляється ви, не знаючи Писання, ані сили Божої“ (Матв. 22:29). Всі ті, що зустрічаються з Учителем з Назарету, відчували, що якась незвичайна сила виходила з Нього. Вона відірвала й відірвала Ісуса від усіх вели-

Совети відновлюють демагогічну вимогу щодо „загального і повного“ роззброєння

Женева. — Делегат Совєтського Союзу на Женевській конференції роззброєння, А. Лексей Рощін, заявив журналістам, що він відновить на літній сесії цієї конференції давню вимогу, щоб прийняти постанову про „генеральне і повне“ роззброєння, із скасуванням всіх збройних сил і знищенням всіх існуючих у світі складів зброї та залишення тільки поліції, щоб пильнувала б внутрішнього аду. Такий демагогічний проєкт, позбавлений будь-яких реальних перспектив, зголосив був у 1959 році

Нікіта Хрущов на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй. Рощін признав, що полеміка із дебатами над „генеральним і повним“ роззброєнням повинні вестися нарадами над „обмеженим“ роззброєнням: на денному порядку Женевської конференції роззброєння з висески на зброю користування морських і повітряних судів, зброю користування бактеріологічними і хімічними речовинами зброю та зброю продовжувати підземні атомні вибу-

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА ВАЖКО ЗАМІДУЛА

Мінеаполіс, Мінн. — Оксана Лятуринська, відома українська письменниця і скульптор, важко захворіла та перебуває під опікою д-ра Михайла Данилюка у шпиталі Фер'ю (Fairview Hospital, 2312 So. 6th Street, Minneapolis, Minn. 55406).

ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ЛЮДМИЛИ ІВЧЕНКО-КОВАЛЕНКО

Нью-Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА та Об'єднання Українських Православних Сестричтв влаштувають вечір пам'яті письменниці Людмили Івченко-Коваленко 9-го травня о 5-й вечору в Домі УВАН. У програмі: біографічний монтаж, художнє читання творів, інсценізація „Княгиня Ольга“, спів та музика. Виконують: Олімпія Добровольська, І. Куліш, М. Пришляк, Р. Шуган, М. Яблонський, В. Струк, М. Струк, Ганна Шерей та Оксана Шавес.

ВІСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ ОКСАНИ ЛУКАШЕВИЧ В УВАН

Нью-Йорк. — Мистецька Кураторія УВАН влаштує

ВІСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ПРАЦЬ ОКСАНИ ЛУКАШЕВИЧ В УВАН

Нью-Йорк. — Мистецька Кураторія УВАН влаштує

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Official newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст.

P.O. Box 348 Jersey City, N.J. 07303

З Воскресінням Христовим

Рокове свято Воскресіння Христового, без уваги на те, хто за яким календарем його відзначає, насуває багато почувань і думок.

Для багатьох з нас великодіє почування тісно зв'язані з нашими великодніми традиціями, з минулим. Багато з нас пригадують при цій нагоді своє дитинство і свою молодість у Рідному Краю. Пригадують обід доволі церкви, гомін великодніх дзвонів у сповненому пахощами пробудженої весни повітрі, згадують те дивне і нез'ясоване тремтіння душі, коли лунало перше „Христос Воскрес“. Ще раз переживають жадливі часи воєнного лихоліття, жорстокі часи, коли перебували вони у ворожих в'язницях чи концентраційних таборах, де не було ні церкви, ні дзвонів, ні паски, ні пісень, але вже сама свідомість, що на землі Великдень, була бальзамом на зболює серця і душі, бо давала надію, що після Голгофти прийде Воскресіння.

А відчуття минулого у цей Великий День збуджують і думки про сучасне та майбутнє.

Ми не перша і не єдина генерація, в добі якої проходять величезні зміни в технології і філософії, що докорінно порушують встановлений чи успадкований порядок цінностей. Сьогодні людина піднялася в космічні простори і залишила сліди своєї ступі на іншій планеті, розбила атом і визволила енергію, яка спроможна знищити все. Повітря, яким дихаємо, вода, яку п'ємо, шораз більше занепокоєні. На Землі шораз більше людей і шораз менше місця для них. Виступають нові й нові „пророки“, які закликають людину повернутися до тих часів, коли вона ще не знала жадних моральних законів і жила пристрастями та інстинктами. Ще кілька років тому дорослі мудреці проголосували, що „Вог умер“ і намагалися заступити його і його закони великимиж інсентивами.

Усе це в різних формах і видах було вже раніше в історії. Було і проминуло, пішло в забуття, бо людина, створена на образ і подобу Богу, раніше чи пізніше відчув потребу і вернеться до тих спасіння, життєдайних істин, що їх об'явив, що за них умер на хресті воскреслий Христос, Син Божий. Виявлялося це наочно в тій драмі, яка стала в космосі з „Аполло - 13“. Тасмичний вибух пошкодив той космічний корабель, і три відважні астронавти опинилися в обличчя загину серед безкрайніх просторів космосу. Вернувшись щасливо на Землю, вони розповіли, як опинилися у розпачливій ситуації, з обмеженим допливом кисню та обмеженим запасом води, в нестерпній студії, точно виконували всі накази з космічного центру в Гюстоні, самі гарячково намагалися опанувати контрольною над машинною, але ввесь час — молилися. На Землі вони дякували Господеві за спасіння, дякували всім, що своїми молитвами допомогли їм врятуватися. Чи можна говорити про загин релігії, про загин віри в Бога?

Не дивися, що Президент розпорядився перевести в усіх цій країні молитви владності Богів за врятування астронавтів. І ту рекомендацію прийняли до відома і застосували до неї всі без винятку Церкви в Америці, як щось самозрозуміле. На тлі цього звороту до Бога скрегітливим дисонансом звучить постановка Найвищого Суду з червня 1964 року, що молитви в стейтсх і міських школах перестать постанові Конституції про розмежування справ Церкви і держави. Можна з певністю твердити, що колись або буде скасований Додаток до Конституції в цій справі, або ця справа буде з користю для молитов вирішена окремим законом.

Бог обдарував нас вільною волею, яка часто зводить нас на манівці, замість допомогти у шуканні правди, штовхає нас у нещастя, замість допомогти піднятися на нові вершини.

Рокове свято Воскресіння Христового дає нам завжди нову нагоду пізнати сутність нашого сучасного життя на цьому світі, якщо воно не є сповнене божественним призначенням. Тільки пізнання та усвідомлення цієї істини, ми в насі і недолі, в розкопках і в нужді, в радості і смутку відчужено незбагненну ласку і велич Христового Воскресіння.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес!

СПРАВА СУДДІ ДАГЛЕСА

Газети принесли вістку, що суддя Найвищого Суду Вільям О. Даглес звернувся до Державного Департаменту з заявою, що він хоче поїхати на Кубу. Подорож до Куби фіделіа Кастра, з якою ЗСА зірвали дипломатичні зв'язи, заборонена і тому в кожному окремому випадку треба мати дозвіл на неї. Державний Департамент відмовив Даглесові без подання причин. Ця вістка став більш зрозумілою на тлі шуму, який здійснив в останні тижні доволі особи Вільяма О. Даглеса.

Лідер р е с публіканської меншості в Палаті Репрезентантів, конгресмен Джеймал Р. Форд, вилетів 15 квітня з р. велику промову, в якій вимагав „поставити під суд“ члена Найвищого Суду Вільяма О. Даглеса.

Конкретної резолюції в цій справі він не зголосив, тільки висловився за створення безпристрасної й об'єктивної двопартійної Комісії з трьох республіканців і трьох демократів. Однак конгресмен Ендрю Джекобс зголосив таку резолюцію, і її передано Правничій комісії Палати Репрезентантів. Голова цієї Комісії, конгресмен Імануел Селлер, демократ з Нью Йорку, покликав негайно до життя 5-членну Підкомісію в справі Даглеса, зложеної з трьох демократів і двох республіканців — під своїм головуванням.

Тому, що в Підкомісії Селлера переважають ліберальні конгресмени, які можуть поставитися більш толерантно до прогрізів найвищого судді Вільяма Даглеса, можна сподіватися закусолові й одвертій боротьби в цій справі між консервативними й ліберальними членами Конгресу. Палата Репрезентантів не має конституційної права скинути члена Найвищого Суду з наданого йому Президентом довічного посту. Коли Палата Репрезентантів затвердить некорисний для даного судді висновок конгресової Правничої чи іншої спеціальної Комісії, тоді справа переходить до Сенату, який діє як своєрідна лава присяжних і судді. Останній такий випадок був у 1804 році.

У чому ж справа по суті? Вільям О. Даглес був призначений до Найвищого Суду ще в 1939 році, бувши перед тим адвокатом, професором права в Єльському університеті та членом різних урядових радничих установ. Його фахових кваліфікацій ніхто не піддає під сумнів. Під сумнів підставляють його ліві політичні погляди, що виявляються в його ставованні до справ нафору Найвищого Суду, його публіцистичну діяльність поза тереном Найвищого Суду, його буміти по середні зв'язки з лівим світом та прийняття гонорарів і заплата незгідно з етикою, що зобов'язує членів Найвищого Суду.

Конкретно, закидається судді Даглесові, що довгі роки, аж до травня 1969 року, приймав він по 12.000 дол. річний від Фондуції Парина, яка формально ніби займалась легальною діяльністю в Південній Америці, насправді ж вела різні підозрілі

ці (1.200 до Хр.) й інші, — являє собою символ життя. У зв'язку з коханнями і під час торгівлі ті народи обмінювались звичаями і пізнавали свої культури, і так одні впливали на інших. Вже значно пізніше скити, або скіфи, що жили на території сучасної України, і яких описує Геродот, залюбки зображували птахів, які походять із ялиця. Ялиця наші предки приносили в дар своїм божкам, дарували тим, кого почитували, давали вельможам, тим, кого шанували і любили і почали ним обмінюватись на Свято весни.

Та не тільки наші предки обмінювались ялицями, робили це і єгиптяни, китайці, іранці, греки, римляни, жиди і інші народи ще перед Христом. У Вавилонії авхотони приносили в дар ялиця богині Астарти, яка у фінікійській мітології була богинею родючості, материнства й кохання, а в деяких племенах це й богиня місяця. Згідно із старим гімну-стансиком „мітом“ світ був

Панас Феденко

ЛЕНІН: РОБІТНИЦТВО, СЕЛЯНСТВО, ІНТЕЛІГЕНЦІЯ

(Століття основника партії ої комуністичної диктатури)

Мюнхен. — П о встання полків Петрограду проти Тимчасового уряду Керенського 7 листопада 1917 року дає владу в руки партії Леніна — більшовиків. Свій уряд назвав Ленін „урядом робітників і селян“.

Ця легенда про „трудовий характер“ к о м уністичної влади й досі баламутить людей у різних країнах. Ленін досягнув вершка своєї диктатури, проголосивши, що в так званій совєтській державі „кожна кукуварка“ може керувати урядом.

Як же надалі ставився Ленін до робітників і селян? Дамо слово самому вождю комуністичного руху. Відомо, що Ленін пильно вивчав писання російського емігранта Петра Ткача (1841-1886) і радив своїм наслідникам читати все, що Ткачов написав: мовляв, з того можна багато навчитися. Ткачов з погордою ставився до робітників і селян, „до маси“.

„Ні тепер, ні в майбутньому, писав він, — народ, зацікавлений сам на себе, не зможе здійснити суспільну революцію. Тільки ми, революційна меншість, можемо це учинити, і ми повинні це учинити по змозі скоріше... Революційна меншість, користуючись своїми ідеями, своєю авторитетом, являє прогресивно-комуністичні елементи в обставинах народно-життя“ („Надзир“, ч. 4, Женева, 1876 р.).

Чому ж Ткачова прийняв Ленін і від початку своєї політичної діяльності вів пропаганду за створення не-залежної, з дисциплінованої партії „професійних революціонерів“, людей, що всі свої сили віддають на революційну боротьбу, щоб захопити владу в свої руки і продиктувати народним масам „комунізм“.

Уже 1902 року Ленін писав у своїй книжці „Що робити?“, мовляв, робітники не здатні діяти самі до „класової, політичної свідомості“. Цю класову політичну свідомість, — твердив Ленін, — приносить робітникам революційна інтелігенція, вихідці із заможних, освітлених верств суспільства. Боротьба робітників за поліпшення їх життя через організацію професійних спілок інтересувала Леніна зовсім мало: він писав, що робітничі спілки ширять вплив буржуазії на робітників... Ленін

тільки, що сам зріє, коли публічно критикував його за порушення принципів суддівської етики й обов'язку щодо доброї поведінки. Але ніхто не може примусити Даглеса, щоб він зріє, коли він цього не захоче: він мав вправді 72 роки, але повний сили, енергії й бажання ступати далі звичним шляхом, про що свідчить вдале зазначення на вступі його плян — поїхати з візитом до Фіделіа Кастра...

І. К-н

Софія Наумович

А ЯК У НАС ІЗ ФІЛОСОФІЄЮ?

Париж. Яку б неймовірну і м п р е з у не придумав проф. д-р Олександр Кульчицький, — вона йому завжди дається. Проте, не слід думати, що його успіхи в цій діяльності залежать виключно від щастя. Попри свої безперечні організаційські здатності, наш професор виявляє стільки енергії у належній підготовці, — почавши від програми, а на добиймовому доборі дискусій закінчивши, — що затіна ним будь-яка імпреза просто не може не вдатися! І тому, хоч багатьох членів Українського Академічного Товариства, з рани якого відбуваються майже всі наші літературно-наукові сходження, скептично ставилися до проєкту присвятити один вечір філософії, — навіть, вони переконані, що сміливий задум увінчався добрим успіхом. Українська культурна публіка не тільки не злякалася філософської теми, навпаки, зацікавившись заздалегідь із темою у дискусійному резюме — знову ж таки завдяки проф. Кульчицькому, — брала діяльну участь, доповнюючи панелісти.

Після відкриття наради д-ром А. Виростою, проф. Кульчицький запросив до президіального стола своїх двох співробітників: мігра Л. Гузара та д-ра К. Митровича. А далі заявив, що притомко до „філософської дискусії“ стала книжка нашого екзарха Кир Володимир Малачука, ЧНП п. н. „Новий реалізм у німецькій і французькій філософії“, в якій шановний автор подас, так би мовити, український погляд на сучасні філософські течії. Проте, вже саме поява книжки на філософській темі, та ще й на еміграції, — явище незвичайне і гідне того, щоб над деякими філософськими аспектами з цієї причини призадумалися. Тим більше, що філософські питання вирішують увесь час з нашою довідкою: це недавно відбувся прилюдний виступ Жана Гольмана, який займається філософією антропологією, а французький президент Помпідю навіть в Америці вважав за відповідне порушити справу виховання молоді у філософських дисциплінах.

Студія монс. В. Малачука п. н. „Неореалізм у німецькій та французькій філософії“ була його докторською темою на філософському факультеті Максиміліанового університету в Мюнхені, яку наш Владислав успішно оборонив. З німецької на українську мову переклав її 1965 р. о. д-р Богдан Курилас.

Ця праця, важлива сама собою, бо поєднує в собі перехресті основних напрямків сучасної філософії: думки: феноменології Гусерля, „філософії життя“ Бергсона й е к з і стенціалізму Гайдегера, — незвичайно важлива для української еміграції, яка завжди підкреслює значення ідеологічного змуги поміж вільним і уярмленим світом узагалі та поміж українською і московською ментальністю зокрема.

Мгр Гузар у своїй дуже популярно викладеній промові пояснив, як науковий світ намагається заперечити існування Бога. Вислід такий, що коли отой антропоморфний Бог у вигляді старця, з людськими прикметами й хитами „умер“, то рівночасно ця ж наука дає нам духовного Бога, незмірно вищого від людини, якого вона не всіля зрозуміти. А далі промовець зайнявся питанням часу, бо „всє діється в часі і просторі“, хоч сучасна фізика твердить, що час існує тільки в людському переживанні, а у фізиці ні, бо коли немає спостережача події, тоді нічого не діється. Божу трансценденцію тому незрозуміла людина, що з її тотожній вісності і хвилини, безконечність простору і плинука. Наш екзарх Кир Володимир виходить із божовсловесних міркувань, чим перевищує і Бергсона і Гайдегера, бо наближається до сучасного наукового уявлення світу.

Д-р Митрович також стверджував актуальність тез Екзарха, бо це — проблеми доби. Для проф. Кульчицького було вельми важким завданням зreferувати книжку, бо треба було перейти від філософії до фізики, а фізика — це марксизм, позитивізм, матеріалізм. Бергсон хотів вийти поза емпіризм марксизму. Гайдегер повертається до буття — екзистенції. Точні науки віддзеркалюють тільки один бік буття, тому Бергсон висуває здібність та інтуїцію, але доходить до фізичного — матеріалізму, чим починає заперечувати своє тотожність. Гайдегер старався через наслідження давностей нашого досвіду дійти до сущості буття. Він наче відкриває „девальює“ заслоку буття. Обидва вони — так Бергсон, як і Гайдегер — намагалися переборити обмеженість досвіду над буттям. Бергсон проводить дослід вниз і агро-ро двома шляхами. З одного боку матеріальна зовнішність та життєвий розмах, а другий шлях істинний. Кінцевий вислід, принцип трансценденції довів його до монізму і розчарування. Через це він зустріся із застереженнями серед філософів — католиків.

Зокрема спір постав між Бергсоном і Жаком Марітемом, та врешті Бергсон визнав Бога і безсмертність душі. Хотів навіть використати, бувши в гітлерівському кадеті, однак заглядаючи в душу, не робив цього і помер 1942 р. Так він не дійшов до християнізму, але дійшов до розуміння Бога. Гайдегер стверджує, що людина має у світі своє буття. Це — це суккупність речей, однак людина відійшла від речей, отож вона позбавлена речей, тобто „екзистенція“.

Цю тезу підхопив Сартр і дійшов до „беззмірного пологнення“, яке закінчує смертю. То, що ж властиво є буття? Не „речі“, не „світ речей“ і не „я“, бо ж на мене чекає смерть, а „я“ „буття“. Є світ і є люди. Що по-за тим? Ніщо. Оце „ніщо“ (неан) — це вічне питання про буття (ентерогафія сюр неан).

Але в Гайдегера існує світ речей і „я“, і віддає мій ним — це і є „буття“. Суттю людини є допитливість, заглиблення в себе, щоб відкрити суть буття. Людина від віків допитувалась, творить і заглиблюється. Твір „про гуманізм“ — це твір про буття і покликання людини. Воно закінчується відкриттям питання, бо не-присутнє для людини. Це відкритість питання — це єдина потіха, бо можна далі думати й заглиблюватися. У тому Гайдегера оптимізм, але й негатив з теж смертю — зникнення. Він цього і прикрі почування неспокою, турбота чи радше страх перед німотою. Сартр, жвавий, дійшов до закритого вислуду: смерть, закінчує кожний досвід. Це „миляна булака“, що тріскає. Піснмих країн. Габріель Марсель вірує, тому він має надію. Однак, вона теж не дозволяє на просту відповідь. Тільки вища Істота може відповісти. Філософія налізє з такою у Бергсона, і цим вона перевертає марксизм. Бергсон більше науковий, а Гайдегер відкидає науку, приймаючи тільки допущення.

У дискусії першій забрав слово о. канцлер М. Левицький, пояснюючи Гайдегера вислів про Бергсона, що це — „богослов без Бога“. Якраз він за Гітлера дійшов до Бога, але не хотів християністися, щоб не подумали, що хотів викупитися за „кадету“.

Проф. П. Шумовський у біології є законом про „я“ і „я“ простір. Тепер тих, що шукають початку життя, називають безбожниками. Філософія — це спекулятивна наука, бо не дає ясної відповіді. Нютон перейшов від філософії до фізики, отже зв'язок між цими науками є.

Проф. О. Кульчицький: Філософія — це тотальне знання, але має інший підхід. Гартман каже, що й у філософії є поступ, адже тільки від неї можна зайнятися філософією проблемою волі, детермінізму. Інж. Татарчук: Із слів пп. промовів виходить, що філософія XIX віку зайшла у сліпий кут. Як же ж на сьогодні руші філософії, які джерела для світогляду людини? Інж. Маслова: У філософії, як у фізиці, є циклізм. Коли філософія відірвалася від дійсності, то мусить зайти у сліпий кут. Через це і заслуга Бейт-треба було перейти від філо-

Ярослав Ликтей

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСАНКИ

Українська писанка полюбляє серце кожного, хто з нею стітється. Розблизь по всій земній кулі, українці забрали з собою свою культуру, свої звичаї, обичаї, обряди... і писанки. Писанки прикрашають світлиці багатьох домів, а наші пані часто дарують їх друзинам державних мужиків. Українці подарували писанку скарбниці світового мистецтва і цим здобули собі пошану в культурному світі та численних приятелів. Писання писанок відроджується в Америці, відбуваються воно в Україні. Нею захоплюються любители мистецтва, аматори-початківці і найважливіші мистці. В Америці часто перед Великоднем можна побачити писання писанок на телебаченні (з 200 до Хр.), місцеві (1.200 до Хр.) й інші, — являє собою символ життя. У зв'язку з коханнями і під час торгівлі ті народи обмінювались звичаями і пізнавали свої культури, і так одні впливали на інших. Вже значно пізніше скити, або скіфи, що жили на території сучасної України, і яких описує Геродот, залюбки зображували птахів, які походять із ялиця. Ялиця наші предки приносили в дар своїм божкам, дарували тим, кого почитували, давали вельможам, тим, кого шанували і любили і почали ним обмінюватись на Свято весни.

Та не тільки наші предки обмінювались ялицями, робили це і єгиптяни, китайці, іранці, греки, римляни, жиди і інші народи ще перед Христом. У Вавилонії авхотони приносили в дар ялиця богині Астарти, яка у фінікійській мітології була богинею родючості, материнства й кохання, а в деяких племенах це й богиня місяця. Згідно із старим гімну-стансиком „мітом“ світ був

Камбоджа у критичній ситуації — ЗСА висилають тільки кріси

Пномпень. — Ситуація в Камбоджі стала дуже критичною, коли виявилось, що П'євельиче державне військо не тільки не в силі виперти ітнічно-в'єтнамських і в'єтконських воїнів з території Камбоджі, але й спринити агресивних дій, що їх повели комуністичні війська проти цієї країни. Закордонні обсерватори в Камбоджі не вилучають, що впродовж тисня-двох комуністи оточили Камбоджі Пномпень. Вони гарантують тепер перерізати оловні шляхи до неї й таким чином примусити яовтворити антикомуністич-

ний уряд до дімісії, після чого в тріумфі вернувся до підтримуваній Москвою і Рейнгомом Нордом Штатів. Після розгачливого повернення прем'єра Камбоджі Лонг Ноль до президента Ніксона в справі допомоги зброєю. ЗСА погодилася передати Камбоджі кілька сотень тисяч зброї, з якої вже покинуло місто Сваєнг Камбоджі, за 15 міль на підвезення від столиці Пномпеня. Президент Ніксон буди-стоїть під тиском з двох сторін: одні наполягають на виданню допомогу Камбоджі, інші с протинаражування Америки на загрозливу, «другу В'єтнамської війни».

Перу пропагує нову політичну орієнтацію — проти капіталістичну і проти комуністичну

Пунта дель Есте, Уругвай. — На відзначення 10-ліття існування Міжамериканського Розвиткового Банку у промові перуанський міністер фінансів генерал Франсиско Моралес Вермуде, який рекомендував всім латинським американським державам прийняти нову політичну орієнтацію, яка відкидає капіталізм і одночасно не допускає до того, щоб латинські держави поглинявся комунізм. Перуанський уряд рекомендує

більшу державну контролі над економікою і обмеження чужих інвестицій та допомоги, щоб окремі держави могли здійснювати свої проекти. Міністер Моралес казав, що ані капіталізм, ані комунізм не дадуть латинським державам баліансу у світовій політиці і не забезпечать економічної самостійності. Перуанський міністер фінансів казав, що „націоналізм — це не тільки стан думки, це також знаряддя для реформ”.

✙

Діти моє! невимовно болючою вісткою
з Другими і Знайомими.

що 25-го березня 1970 року несподівано
на удар серця помер у м. Празі на Чехословаччині,
наш Незабутий, Дорогий
МУЖ, ТАТО, БРАТ І ДІДУНЬ

Інж. МИКОЛА БІЛОУС

Похований 31-го березня 1970 року.
Глибоким смутком прибиті:
дружина — ІНДРА
донька — НАТАЛКА
ІВІКА

Хай земля новопрйбраної батьківщини буде Ному

РОДИНА ПОКИНУТОГО

Подасно до відома сузгю вістку,
по 17-го березня 1970 року візівшла у Вісність.

ІРИНА з СОЛЛОГУБІВ

СВЯТА ЛІТУРГІЯ за СПОКІН ДУШІ ПОКІННОЇ
буде відправлена в НЕДІЛЮ, 26 КВІТНЯ 1970 р.
в 40-й день від її смерті в Церкві Непорочного

ВІЧНА ІМ ПАМ'ЯТЬ!
БОГДАН І. ДОНЧИНА та
ІРИНА М. ВИННИЦЬКА
з РІДНЕЮ

Tandem yields us galaxy merger

бп. п. дир. ПАВЛА ЧЕРВОНЯКА
члена-основника та довголітнього співробітника і члена
завідуючих органів нашої Кооперативи

УПРАВА ФЕДЕРАЛЬНОЙ КРЕДИТОВОЙ
КООПЕРАТИВНОЙ „САМОПОМОЧЬ“
в НЬЮ-ЙОРКЕ

На ту саму ціль — замість квітів на могилу
БЛ. П. ПЕТРА ЧЕРВОНЯКА

зложити у нас: Іван і Звенислава Брикович 25.00 дол.,
Інж. Олег Мацькевич 20.00 дол., Володимир і Марія Ба-
рагура 10.00 дол., н-ні Рена Сільбер 10.00 дол.

Замість квітів на могили передчасно померлих
моїх Приятелів
б.п. інж. АНАНІЯ МЕДЬНИЧУКА

уродженця Волин, помер в Сарніа, Онт., Канада.

і

ДОНГІНА ДРЕБОТІЯ
уродженця с.д. Угорці-Пригата, пов. Золочів.

помер в Торонто, Онт. Канада,
жертвую 15.00 доларів
на Собор св. Софії в Римі.

МИРОН МАЛАНЮК
